
FLU&COVID-19 MEETING 2021

RAZEM PRZECIW ZAKAŻENIOM

FLU&COVID-19 MEETING
PODSUMOWANIE SPOTKANIA

Plan spotkania

1. Konsensus ekspertów i podsumowanie sezonu epidemicznego 2020/2021 – prof. dr hab. n. med. Adam Antczak (Przewodniczący Rady Naukowej OPZG)
2. Razem przeciw chorobom zakaźnym. Strategia na rzecz podnoszenia poziomu wyszczepialności – wnioski z raportu – prof. dr hab. n. med. Ernest Kuchar (Prezes Polskiego Towarzystwa Wakcynologii)
3. System monitorowania zachorowań i szczepień przeciw grypie i COVID-19 – prof. dr hab. n. med. Joanna Chorostowska-Wynimko (Kierownik Zakładu Genetyki i Immunologii Klinicznej, Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie)
4. Jak sprawnie zrealizować dwie akcje masowych szczepień w jednym czasie? Czy jesteśmy gotowi na nowe kompetencje i szczepienie w aptekach? bariery społeczne i organizacyjne – dyskusja
5. Wręczenie nagród Zdrowe Pióro dla dziennikarzy

Uczestnicy spotkania

W spotkaniu wzięło udział ponad 160 osób, w tym przedstawiciele instytucji publicznych, patronów i partnerów, eksperci medyczni, stacje sanitarno-epidemiologiczne, samorządowcy, parlamentarzyści, a także dziennikarze z mediów medycznych, ogólnopolskich oraz regionalnych.

Goście honorowi

- Beata Małecka-Libera, Senator RP, Przewodnicząca Senackiej Komisji Zdrowia
- Marcelina Zawisza, Posłanka RP, Wiceprzewodnicząca Parlamentarnego Zespołu ds. Szczepień i Promocji Zdrowia
- Dariusz Klimczak, Poseł RP, Sejmowa Komisja Zdrowia

Eksperti:

- prof. dr hab. n. med. Adam Antczak (Przewodniczący Rady Naukowej OPZG)
- mgr farm. Michał Byliniak (Naczelna Izba Aptekarska)
- prof. dr hab. n. med. Joanna Chorostowska-Wynimko (Kierownik Zakładu Genetyki i Immunologii Klinicznej, Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie)
- dr Bożena Janicka (Porozumienie Pracodawców Ochrony Zdrowia)
- prof. dr hab. n. med. Ernest Kuchar (Prezes Polskiego Towarzystwa Wakcynologii)
- Mariola Łodzińska (Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych)
- dr Piotr Merks (Związek Zawodowy Pracowników Farmacji)
- dr Artur Prusaczyk (wiceprezes Zarządu Centrum Medyczno-Diagnostycznego)
- Ewelina Tymoszuik (Stowarzyszenie Pielęgniarki Cyfrowe)

Podsumowanie spotkania

Przed nami ponownie sezon pełen wyzwań – istnieje duże prawdopodobieństwo, że szczepienia przeciw grypie i COVID-19 zbiegną się w tym samym czasie. Rosnące zainteresowanie szczepionkami przy globalnym niedoborze i realizacja dwóch masowych akcji szczepień to duże wyzwania dla systemu ochrony zdrowia. Jak podkreślali eksperci podczas debaty Flu&COVID-19 Meeting 2021 do organizacji szczepień przeciw grypie i COVID-19 na jesieni należy przygotować się już dziś.

Rekomendacje usprawniające realizację szczepień w sezonie 2021/2020

Systemowe

- **Wczesne planowanie zapotrzebowania** na szczepienia na kolejny sezon, by uniknąć zakupów interwencyjnych
- **Zwiększenie konkurencyjności Polski** (decyzje refundacyjne, procedury przetargowe, ceny, planowanie dostaw w pierwszym kwartale)
- Uwzględnienie szczepień przeciw grypie w **Internetowym Koncie Pacjenta Włączenie kolejnych grup pacjentów do szczepień refundowanych** – bezpłatne szczepienia dla kobiet w ciąży oraz rozszerzenie refundacji o dzieci w wieku 6-24 m.ż oraz 6-18 r.ż.

Zwiększenie dostępności

- Zwiększenie **uprawnień pielęgniarek** w zakresie kwalifikacji do szczepień przeciw grypie
- Umożliwienie wykonywania **szczepień w ramach opieki farmaceutycznej** (wraz z edukacją farmaceutów)
- Zabezpieczenie **szczepień dla personelu medycznego** (określenie formuły szczepień np. zakupy centralne lub kontraktowanie poprzez NFZ)
- Jasne **wytyczne dla samorządów** w kwestii organizacji samorządowych programów szczepień przeciw grypie

Społeczne

- **Sprawna komunikacja** – wsparcie komunikacji zmian systemowych, zakupy centralne, dostawy
- Wykorzystanie wszelkich platform do komunikacji formuły i potrzeby szczepień – gdzie, jak, kto. Wykorzystanie narzędzi komunikacyjnych zastosowanych do promocji szczepień przeciw COVID-19 do promocji szczepień przeciw grypie
- **Wydłużenie sezonu szczepień** w świadomości społeczeństwa (od września do lutego)
- Kampania realizowana przez Ministerstwo Zdrowia, zwiększająca świadomość
- Jasna komunikacja – **szczepienie przeciw COVID-19 nie wystarczy**

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM ZWALCZANIA GRYPY

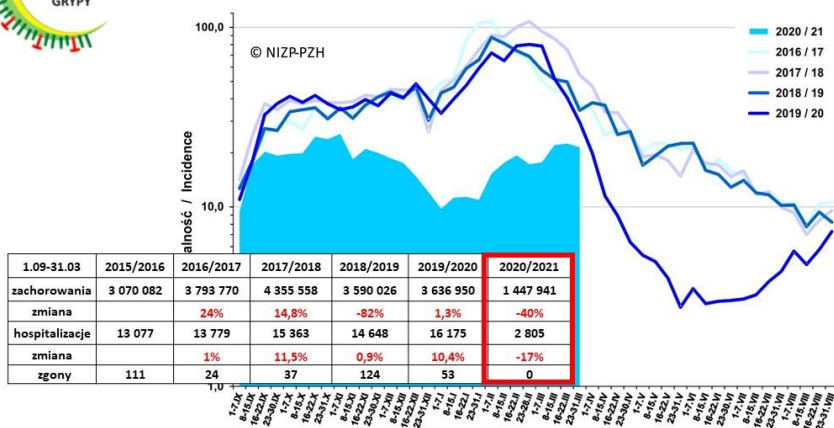
Epidemiologia grypy w sezonie 2021/2021

W wyniku wprowadzenia lockdownu, a później obostrzeń epidemiologicznych, czyli masek ochronnych, dezynfekcji rąk i dystansu zapadalność na grypę w sezonie 2020/21 była w Polsce o połowę mniejsza niż sezonie poprzednim. Było znacznie mniej hospitalizacji. Nie odnotowano też potwierdzonego przypadku śmierci z powodu grypy. Pamiętajmy jednak, że wirus grypy nie tylko mutuje, ale co roku pojawiają się nowe szczepy. Nadal więc nie możemy lekceważyć zagrożenia, jakie może nieść za sobą ta choroba zakaźna.

Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę

Średnia dzienna zapadalność (na 100 tys. ludności) wg tygodniowych meldunków w sezonie 2020/21 w porównaniu z sezonami 2015/16 – 2019/20 (www.pzh.gov.pl)

Meldunki epidemiologiczne NIZP-PZH. Dostępne na www.pzh.gov.pl

Szacunkowe liczby dawek szczepionek przeciw grypie sprzedanych na rynku polskim w sezonach 2012/2013 – 2020/2021 oraz poziom wyszczepialności przeciw grypie populacji polskiej

Na podstawie estymacji rynkowych na bazie danych pochodzących od dystrybutorów oraz dostępnych na stronie www.pzh.gov.pl

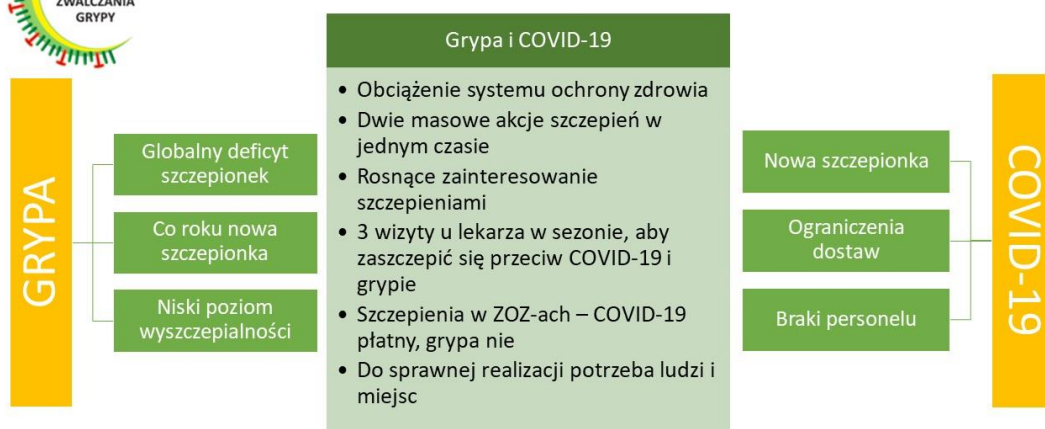

Wyzwania sezonu 2021/2022:

- Zagrożenia
  - Grypa i COVID-19 – kumulacja i wzajemna konkurencja o zasoby i pacjenta dwóch akcji szczepień dużych populacji
  - Globalny wzrost zapotrzebowania na szczepionki – dbanie o konkurencyjność polskiego rynku na tle Europy (procedury przetargowe, planowanie dostaw, ceny)
- Zwiększenie dostępności do szczepień
  - Rozszerzenie zakresu refundacji szczepień przeciw grypie o dzieci w wieku 6-24 m.ż oraz 6-18 r.ż.
  - Bezpłatne szczepionki przeciw grypie dla kobiet w ciąży (lista Ciąża+)
  - Rozszerzenie dostępu do szczepień (kompetencje pielęgniarek i farmaceutów oraz szczepienia w aptekach w zakresie szczepień przeciw grypie)

Po raz pierwszy Flu&COVID-19 Meeting

Monitorowanie

W Polsce brakuje rzetelnego systemu monitorowania i zbierania danych zachorowań na grypę i szczepień przeciw grypie – na szczeblu lokalnym i ogólnopolskim. Pandemia COVID-19 przyczyniła się znacząco do rozwoju metod i narzędzi oraz wdrożeniom różnych rozwiązań systemowych. Mechanizmy, które sprawdziły się przy pandemii COVID-19, warto wdrożyć przy również przy monitoringu grypy. 2. Pełen obraz epidemiologiczny zachorowań na grypę pomoże w ocenie rzeczywistej skali problemu i budowania skutecznej strategii zapobiegania poważnym konsekwencjom grypy i jej powikłań. Kluczowe jest dołączenie Polski do europejskiego systemu monitorowania zakażeń grypy, np. FluMOMO.

PROGRAMY EUROPEJSKIE/MIĘDZYNARODOWE

Initiatives	EuroMOMO	FluMOMO	GIHSN	BIRD	VITAL	SHELTER	I-MOVE	DRIVE
CEE		✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗
		✓	✓	✗	✗	✗	✗	✗
		✗	✗	✓	✗	✗	✓	✓
		✗	✗	✗ Until 2018	✗	✗	✓	✗
NE		✓	✗	✗	✗	✗	✓	✗
		✓	✓	✗	✗	✗	✓	✗
		✓	✗	✗	✓	✓	✓	✗
		✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗
EU5		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
		✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗
		✓	✗	✗	✗	✓	✓	✓
		✓	✗	✗	✗	✓	✓	✓
		✓	✓	✗	✓	✗ Imperial College, England only	✓	✓

✓ Participating   ✓ Participate sometimes   ✗ Not participating

Sources: CVA Analysis

Trendy i narzędzia przyszłości

Pandemia COVID-19 przyspieszyła ewolucję w obszarze organizacji szczepień na całym świecie, w tym w Polsce. Ostatnie lata rozwoju systemów informatycznych ochrony zdrowia stworzyły rozbudowaną platformę umożliwiającą zlecenie wykonania oraz gromadzenie danych o wykonanych szczepieniach. Należy wspierać i popularyzować nowe systemowe rozwiązania, które sprzyjają popularyzacji i nadzorowi nad immunizacją. Rozwiązania stosowane na szeroką skalę w czasie pandemii COVID-19, takie jak e-skierowania na szczepienia i e-Karta Szczepień powinny być na szeroką skalę wykorzystywane do udostępniania informacji osobom wykonującym zawody medyczne i popularyzacji wykonywania wszystkich szczepień.

Narzędzia przyszłości

Nowe kompetencje zawodów medycznych (pielęgniarki, farmaceuci, fizjoterapeuci, diagnosty)

Internetowe
Konto Pacjenta

Informacja dla pacjenta z możliwości udostępniania profesjonalistom ochrony zdrowia. Przypomnienia.

e-Karta Szczepień

Mniej dokumentacji medycznej, brak np. obowiązku wpisu do karty uodpornienia/ wykazu gabinetu zabiegowego.

@skierowanie

Potencjał dla zleceń (stałych) wystawianych przez lekarzy różnych specjalności lub przez inny personel medyczny.

Programy profilaktyczne

Scentralizowane podejście do realizacji programów profilaktycznych

Udział wszystkich zawodów medycznych bezpośrednio kontaktujących się z pacjentem jest niezbędnym elementem oddolnych inicjatyw promocji szczepień. Szczepienia powinny być kompetencją wszystkich pracowników ochrony zdrowia, podobnie jak w przypadku narodowego programu szczepień przeciw COVID-19 dopuszczającego szczepienia wykonywane przez osoby wykonujące zawody medyczne, które do tej pory nie były zaangażowane w te działania. Niezwykle ważne są postawy i rekomendacje pracowników ochrony zdrowia – zaangażowania wszystkich instytucji i zawodów medycznych w celu budowania rekomendacji szczepień. Więcej informacji na ten temat dostępnych jest w raporcie „**Razem przeciw chorobom zakaźnym. Strategia na rzecz zwiększenia odsetka zaszczepionych Polaków**” dostępnym na stronie Ogólnopolskiego Programu Zwalczania Grypy.

Wnioski i postulaty z debaty ekspertów

- Pacjent musi odbyć 3 wizyty u lekarza w sezonie, aby zaszczepić się przeciw COVID-19 i grypie, a to wymaga czasu, energii i zasobów systemowych
- Duża konkurencyjność o pacjenta – szczepienia w ZOZ-ach w przypadku COVID-19 są dodatkowe płatne, w przypadku grypy nie ma dodatkowego finansowania
- Do sprawnej realizacji potrzeba personelu i miejsc realizacji szczepień
- Umożliwienie pielęgniarkom i farmaceutom realizacji szczepień przeciw COVID-19 to dobry krok, konieczne jest również zwiększenie uprawnień zawodów medycznych w zakresie szczepień przeciw grypie
- Pielęgniarki są dobrze wykształcone i w wielu krajach to właśnie one, a nie lekarze zajmują się kwalifikacją do szczepienia. Pielęgniarki są gotowe do kwalifikacji i realizacji szczepień przeciw grypie konieczne są jednak zmiany w prawie
- W Polsce mamy ponad 30 tysięcy farmaceutów, warto wykorzystać ich potencjał, aby skrócić ścieżkę pacjenta w procesie realizacji szczepienia
- Zapotrzebowanie na szczepionki przeciw grypie w nadchodzącym sezonie będzie oscylować wokół liczby 3 330 000 dawek, czyli będzie o 45% większe w porównaniu do roku ubiegłego
- Aby w sezonie szczepień przeciw grypie do Polski dotarła odpowiednia liczba dawek, powinniśmy oferować konkurencyjną cenę szczepionek
- W celu zwiększenia dostępności do szczepień rekomendowane jest rozszerzenie refundacji szczepień (dzieci od 6 miesiąca życia do 18 r.ż. i kobiety w ciąży)
- W obliczu globalnego niedoboru szczepionek, który obecnie szacowany jest na poziomie ok. 30% procent niezbędne jest wcześniejsze planowanie wielkości i terminów dostaw, by uniknąć zakupów interwencyjnych oraz by nie utylizować niewykorzystanych szczepionek
- Hurtowanie farmaceutyczne oraz podmioty lecznicze powinny już dziś zamawiać dostawy szczepionek
- Niezwykle ważne są postawy i rekomendacje pracowników ochrony zdrowia – zaangażowania wszystkich instytucji i zawodów medycznych w celu budowania rekomendacji szczepień